

БҮРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соевдэй, Министруудэй Соевдэй орган

№ 116 (11410)

1967 оной майн 19, пятница

Сэн 2 мүнгэн

ОЙН БАЯРАЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

ТАРИЛГАЯ БОРНОЙЛЖО ЗАХАЛАА

ИВАЛГА, (телефоноор абта). Манай отделении механизаторууд эртнээс орооното ургамалуудыг тариха дүүргэд, эдэ дэрнүүдэ тариха, кукуруза хуульга газараа бэлдэж байнхай. Мүн горох, кукуруза тариха дүүргэд, эдэ үдэрнүүдэ хартааба, кукуруза тариха дүүргэбди.

Ойн баярай жэлдэ үндэр баян ургаса абахын түлөө бүгдөөрөө оролдоноди. Тарилгаа эрхим шарнагтай, элитнэ үрнөөр ханьди. Мүнөө жэл хэзэ хэзээнэйхнээ ехэ минеральна үтэгжүүлгэ сабшалан, таряалан дээр хэрэглэгдэнэ. 500 гектар сабшаланд минеральна үтэгжүүлгэ тараагдаа. Мүн тэндэ 3500 тонно шөбхэ гаргагдаа. Хартаабын, кукурузын полинууд бүхыдөө минеральна үтэгжүүлгэнүүдээр шарнуулагдаба. 400 гектар шанисын газар үтэгжүүлэгдэ.

Сабшалан, таряалан дээр минеральна үтэгжүүлгэ тарааха хүдэлмэри трактористнууд Гурьян Калашников, Владимир Руниндэ гэгшэд шалгаржа гараа. Тэдэнэр үдэр бүхэндэ тооной даабарья хоёр дахин үзүүлжэ ябана.

Хабарай тарилгын үеэ механизаторууд бүгдөөрөө эмхитэй найнаар хүдэлнэ. Илангала трактористнууд

Алексей Попов, Михаил Котов, Афанасий Загузин гэгшэд булад «хүдэлүүдээ» зааше хаалгүйгөөр хүдэлгэнэ. Майн 17-ноо хартааба тарихага захалаа. 60 гектар хартаабын хадхын уналагдан газарта тарихага юм. Майн хори гарнаар кукуруза тариха захалаар бэлдэнэди.

Энэ жэлдэ газар шингтэй байна, орооно таряан түргэнөөр ургажа захалаа. Таряанай гарасаа найн. Тингэбшөө буртаг үнөөн эхээр ургахаа янана. Ургажа байнхай таряанай захархи газарыг этэрээд үзэхэдэ, нарихан сагаан утаан мэтэ эшэнүүд би болжо байнхай. Тимэбшөө бидэнэр шанисынгтээ тарилга майн 18-наа борнойлжо захалаабди. Игээд ургасын хойнохоо харуулаха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха ушартай. Илангала хартааба, кукурузын хойнохоо нарин, найн харуулаха хэрэгтэй байнхайн мэдээжэ.

Эдэ үдэрнүүдэ отделении механизатор паар түлэр хаалжа байна. Энэ хүдэлмэрэ июнь нара гаратар дүүргэхэбди.

В. НЕУСТРОЕВ,
Ивалгын туршалга-үйлэбдрийн ажахын 2-дох отделении эрхилгэшэ.

ЗАЛУУ ҮААЛИШАД ЗАЛИТАЙ

Тухан жэлэй саана энэ фермэ хүдэлжэ эхилээн Дари Балданов Алсыевагай нэрэ, аллар суу Буряад ордонтойн таряан. Жэл бүри бу хаали дээшлүүлжэ, үнөөн бүриөө тул абажа, оролдоотойгоор ажалладаг эхэнэр. Жэ-шэнь, нэдондо нүрэг үнээднэ 29 мянган килограмм, тус бүриөөнө 2000 килограмм бу хааж абахан юм. Дари Балдановгай олон жэлдэ оролдонинь Ажалтай Улаан Тугай орден гэршэлнэ. Тэрэнтэй нэгэ жэл хаалишан боло-нон Анна Спиридоновна Сорокови-кова «Ажалтай габыагай түлөө» медалар шагнагдаххай. Мүн баба Т. С. Односторонцева, В. Е. Безотечество, И. И. Молонова гэгшэдэй армалад, оролдоотойгоор хүдэл-дэгнэ эн мэдээг.

Нэдондо энэ Тухэрэнэй фер-минхид үнөөн бүриөө 1476 ки-лограмм, хамта 3945 центнер бу хааж, тусбөө холо үзүүлэн дүүргэд, «Сибиряк» колхоз Тун-хайнхэй аймаг дотор суурьдана. Ойн баярай жэлдэ элэнэр улам оролдоотойгоор эдэбхи үүсхэл-тэйгөөр ажаллана. Агууехэ Октя-брин социаль революциин 50 жэлэй ойн хүдэлдэдэ элэнэр үнөөн бүриөө 1500 килограмм-наа доошо баше бу хааж, 100 гүрэн бүриөө 95 тугал абаад, на-гыньны гарауулангүй, шаг-нуурьны хонг бүхэндэ 600 грам-мар нэмээжэ байгаад томо болго-хо гэжэ шийдэнэ.

Энэ уулгала дүүргэхин тула тэдэнэр фермэ дээрэ нарин жу-рамтайгаар ажаллана, малаа эдэ-лүүлжэ, харуулагдаха зоотехни-ческа заабаринуудыг сахина.

Тинхэдэ фермэ дээрэ хаалишад болохоор найман залуу басагад, хүүбэй эрхэн. Эгээн туруу Тухэрэнэй отделении комисср Ина Безотечество эрэжэ, хүүдээрнэ арбан класс нэдондо дүүргэнэ Люба Софьина, Валя Кобелева, Та-мара Односторонцева, Надя Коло-сова, Гая Безотечество, Коля Со-фьин малшад болохо дуралтайга мэдүүлүн. Униинэй хаалишад Д. Б. Алсыева, А. С. Сорокови-кова үнээдэе залуушууд тугал-жа, тугалшад болонон.

Дуратай ажалла орхиохыг хүнгэн баша, тэдэ олонош хэрэг үзүү хайч, гэжэ Анна Спиридо-новна хэлэе. Энэ—Юу гэгэхэ, тул тугалууд, харуулаха мүү байжа, тугалуудай шөгүүр ба-гаар нэмээг, тэдэ гарзалыг ойлга. Тинхэдэ би Даригайгаа тугалшад болобди, тугал абаад, хүдэлжэ шадахабди. Унээдэйнгээ түлөө наанаата болонгойг, залуу-шуулнай шадамар, залитай.

Жэлэй эхиндээ дүрбэн нара дүүргэд, дүнгүүд гаргагдаа. Энэ болзор соо фермынхид үнөөн бүри-өө 613 килограмм, хамта дээрнэ 1699 центнер бу хааж, гүрэндэ худалдаха тусбөө уришалан дүүргэжэ ябана. Эдэ тоонуудыг, жэлэй үнгэрээр үлээн найман нарыг харалдаа абаад үзэхэдэ, Тухэрэнэйхидэй уялангуудла эр-химээр бэлүүлжэ, тусбөө холо үзүүлэн дүүргэхэн эл болно.

Хаалишад дундаха социаль мурьсөөд арбан долоотой Люба Софьина түрүүлжэ ябана. Люба жэл соо үнөөн бүриөө 1700 ки-лограмм бу хааж гэжэ найдуу-лаа хэмэ. Харин мүнөө 764 кило-грамм дүрүүд байна. Мун Гая Безотечество, Коля Софьин, Надя Косоова эрхимээр ажаллада, тус-тустаа үнээднэ 600—760 кило-грамм бу хаанхай. Башынь баса-гадын найн ажаллана.

Түрүүн дээрэ хүдэлсэг байгаа, гэжэ тэдэнэр хоёрнал. —Гүрнэд, шадла бага хэн. Үг-лөнөө үдэнэ болотор хүдэлхөөн өхэ эсэгшэ нэмди. Харин мүнөө тугалшад үнөөн, шийлгэн хэрэг ааб даа. Бидэнэр үниинэй хаалишад, аха нүхэдэ баяртай-тай.

Тунхан.

Эрдэм ухаанай хүгжэлтэ
Марат МУЛЛАГАЛМОВ,
Стерлитамагай горисполкомы түүрүүлгэшэ, Башкирай республикын Верховно Соевдэй депутат

Бурядай АССР-эй Верховно

Соевдэй Президиумэй Указ

ПРОФЕССОР Х. Г. ХОДОСЬЕ
БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО
СОЕВДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР
ШАГНАХА ТУХАЙ

Медицинскэ хүдэлмэрилгэшэдэ бэлдэгн талар габыагай байнхай, республикыннай врачнуудта ехэ тула хүрэгдэгнэй түлөө, 70 на-хатай бололтойн дашарамдуулан, медицинн эрдэмэй доктор, Эрхүүгэй медицинскэ институтай нервнэ уш-аарыг шэнжэлэн эмшэлжэ кафедре-рыг даагша—профессор Ходос Хан-Бер Гершоновиче Бурядай АССР-эй Верховно Соевдэй Президиумэй Хүн-дэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Соевдэй Президиумэй Түүрүүлгэшэ А. ХАХАЛОВ.

Бурядай АССР-эй Верховно Соевдэй Президиумэй секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Удэ, Соевдүүдэй байшан. 1967 оной майн 18.

Бурядай АССР-эй Верховно

Соевдэй Президиумэй Указ

НУХЭР О. А. КОТУХЫЕ БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОЕВДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын элүүрне дамбаалгын зургаануудта олон жэл, найнаар хүдэлмэрилгэшэнь түлөө, 50 нахатай бололтойн дашарамдуулан, Республикынскэ санитарно-эпидемиоло-гическа станциин тугалыг даагша—нүхэр Котух Ольга Андреевна Бу-рядай АССР-эй Верховно Соевдэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Соевдэй Президиумэй Түүрүүлгэшэ А. ХАХАЛОВ.

Бурядай АССР-эй Верховно Соевдэй Президиумэй секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Удэ, Соевдүүдэй байшан. 1967 оной майн 18.

Комсомол басаган Нина Фун-тасова 3-дхн СМУ-гай нүхэр Истребовагай бригадинхидэй дунда магтаалтай абаад. Тэрэ энлэ оройдоо хахад жэл шахуу хүдэлнэ. Энэ үе соо гэрий ха-на найнаар, түргэнөөр жэлдэжэ, буудал болжо нураа. Мүн хүдэлмэрилгэшэнь үзүүлэр ноомо-лоон нуулагдаа, дунда нургуула-да гарахан материалда дабан, технологическа институтта оро-хо бэлдхэл хэнэ.

А. ШУЛУНОВОН фото.

ХҮН ЗОНДО ТААРАМЖАТАЙ, ПРЕДПРИЯТИДА ТУНАТАЙ

Политинишадгад ба бэлд-хэгдэйн шэнэ тухалэй сабуу Се-веродонецкэ химическэ комбинат бүтээн гаргадаг боло. Игээд фла-кон нимэ препараттай байгаа наа, гэр дотор угаа хэрэгтэй болохо байна. Энэ сабуу хэрэгтэй—син-тетикнээ бүтээгдэсэн саб сагаан үнэгтэй самсыг нязда халахада, эбдэрэн шаажан гур, али шад амарта няздаа, хатуу хабан-тай саархан дээрэ фото-зура-гуудыг няздаа, мебель заабад-рихыда болохо байна. Энэ са-буу түргэнөөр халадаг, бүхөөр няздаг, ялан талар гаргадаггүй.

Революциин урда тээ хэлбэлдэ-хэн замтайга тэмдэглэнүүд до-ктор Глеб Успенский: «Башкир зөн хосорхон!»— гэжэ халал-лангаар башыньн үгэдэ, хүнгил ханадаг ёшотой. Агууехэ Октя-брин революциин мандалгүй наа, нээрээшье, хосорхой байгаа. Со-вет Россиян эгээн түрүүлэн, 1919 оной март нарада манай ард бөр-дэнхэй улсэ болохо эрхтэй бо-лонон байна. «Росен дотор бөр-дэнхэй республика байгуулжэ ар-га болжо башкир аралда ол-гобди. Ямаршье үдэнэ янхатай бөр-дэнхэй, сүлөөтэйгөөр халба-рэн хүгжэхэ хэрэгтэй бүхэ на-хатай тугалнабди» гэжэ В. И. Ле-нин «Коммунистическэ журнэ-л»-дэ харуу бэлдэнэ.

(АПП).

Вуд нэхэгшэ Ульяна Трифонова Улаан-Удын нарин сэдэ-бхи фабрикада хоёр жэлэй са-бда тээ хүдэлжэ эхилэе. Гоё бай-хан бүдэй үнгэ тааруулан гар-ханынь энэ басаган найданан байна. Мүнөө Ульяна Трифоно-ва 1968 ондо нэхэгдэн гараха 101.67 гэжэ шэнэ тугалэй (пальтогой) бүд уралан би бол-гожо байнхай. Энэичэй технологи-гическа институтдай 2-дох кур-сын студент юм.

Ф. БУРМАКИНАЙ фото.

ҺАЙНААР, ТҮРГЭНӨӨР
Сабшалангай ургаса дээшлүүл-хэдэ үбнэ ногооний үндэр ургаса үзэгдэ байнханы найса мэдэнэ Бүрүүрэй аймагай Дээрженикин нэрэмжэтэ колхозой дүрбүүдэд байгша ондо ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Тэдэнэр сабшалан дээрэ шөбхэ гаргаха тусбөө 150 про-цент дүүргэ. 163 гектар сабша-лан уналаад, хоёрдох уналаа-гын дүүргэхэ дүтлөө, наяр гүрэнхидэнь эхилхэн. Гаяна газарайн хурьдэ дикэдэжэ ур-гасынь дээшлүүлжэ хүдэлмэри хэгдэнэ.

В. БОРИСОВ.

Улаан-Баатар, майн 17. (ТАСС). Монгол-совет хани барисаанай бүгдэмэй делегати мунөөр Москвага Улаан-Баатар эрбэй уралаар харин оронүд-тай хани барисаа, культурна кол-боо байгуула совет бүлгэмүүдэй союсай, мун совет-монгол хани барисаанай бүгдэмэй делегати мунөөр Москвага Улаан-Баатар эрбэй. Азербайджанай КР-гай секретарь Т. Х. Казимов делегати тоглойнон. Совет-монгол хани барисаанай бүгдэмэй Цент-

ральной правлений түүрүүлгын орлогшо Б. Ржанов. Шэтын обла-стин «Улаан Одон» колхозой хо-нишон РСФСР-эй Верховно Соев-дэй депутат И. Найданова гэгшэд делегатиин составта оролсоно.

СОВЕТ АЙЛШАД УЛААН-БААТАР ЕРЭБЭ

«Инпродмаш-67» гэжэ үлэс-хоорондын выставкэ Москвага «Сокольники» гэжэ парк соо майн 17-до нээгдэнэ. Эдэе хоол буйлууд-га машина бүтээлгын эрдэмтэд болон мэргэжэлтэдэй хуралдан эндэ хүдэлжэ эхилэн байна.

„ИНПРОДМАШ-67“ ГЭЖЭ ВЫСТАВКЭ ДЭЭРЭ БОЛОҢОН ХУРАЛДААН

«Инпродмаш-67» гэжэ үлэс-хоорондын выставкэ Москвага «Сокольники» гэжэ парк соо майн 17-до нээгдэнэ. Эдэе хоол буйлууд-га машина бүтээлгын эрдэмтэд болон мэргэжэлтэдэй хуралдан эндэ хүдэлжэ эхилэн байна.

Улаан-Баатар, майн 17. (ТАСС). Монгол-совет хани барисаанай бүгдэмэй делегати мунөөр Москвага Улаан-Баатар эрбэй уралаар харин оронүд-тай хани барисаа, культурна кол-боо байгуула совет бүлгэмүүдэй союсай, мун совет-монгол хани барисаанай бүгдэмэй Цент-

СОВЕТ АЙЛШАД УЛААН-БААТАР ЕРЭБЭ

Улаан-Баатар, майн 17. (ТАСС). Монгол-совет хани барисаанай бүгдэмэй делегати мунөөр Москвага Улаан-Баатар эрбэй уралаар харин оронүд-тай хани барисаа, культурна кол-боо байгуула совет бүлгэмүүдэй союсай, мун совет-монгол хани барисаанай бүгдэмэй Цент-

ажаалшад дуратай газартаа хү-дэлмэрилхэдэн болохо. Мүнөө бүд нэхэдэ, модо болбороруудад комбинатууд бин, химическэ ком-бинатнай улам үргэдэнэ. Удангүй Чебоксарай ГЭС, хүсэ ехэтэ трак-торна завод баригдажа эхилэ.

ба. Нютагархининь тэрээнэй хүгжэмэй нургуулида эльгээгэ хэн. Улаа тэнь Геннадий Москвагай консерватори дүүргэ. Нютагаа бусаад, Удмуртын түүрүүшн «Наталя» гэдэг оперодо дуулаа хэн. Хүүдээрнэ өөрөө хүгжэм ба-

Уянгагдай найшаадаг номууд
Сергей НИКОЛАЕВ,
Марин АССР-эй Уран зохиолшодой холбооний түүрүүлгэшэ, республикын Верховно Соевдэй депутат

халэн дээрэ Сергей Подельков ор-шуулаа. Арсий Волковой «Кес-ня» гэжэ жүжэг олон хэлэнүүд дээрэ оршуулагдажа, Москвагад Ермоловагай нэрэмжэтэ театрта, мун Болгарин театрта тугалда-хан байна. Марин уран зохиөл-шодой «Булаг» гэжэ суглуулбар

АХА ДҮҮГЭЙ ХОЛБООНЬОО УГ УНГИТАЙ

Суурятан задэлхэн хүгжэм
Елена НИКИФОРОВА,
Удмуртын Верховно Соевдэй Президиумэй Секретарь
Энэ хүнэй хуби заада бүхэ ара-дай хуби заале харуулаа. Удмур-тын зах газарта оршодог тосхо-ной малш хуёуын Геннадий Ко-репанов баганаа хойшо хүгжэмдэ дуратай, гармонөөр наадаг бай-

Марин уран зохиөлэй хүгжэл-тэдэ агуу Россиян аха дүү уран зо-хиолшод айнаага ехэ тула хүргэ-хэн түүхэтэй. Марин уран зо-хиолшод Максим Горький, Вла-димир Маяковский тугалдаг бай-гаа. Мүнөөшө совет уран зохиөл-шод сар үргэлжэ анхаралаа хан-дуулжа байдаг. Манай уран зо-хиолшодой номуудыг татар хэлэн дээрэ Ахмед Брикеев, чуваш хэлэн дээрэ Нелер Хуангай, орд

Москвада, Будапештэд хэлбэлдэ. Манай номой хэлбэл жэл бүри 700 мянга гаран хэлэг ном гар-гана. Манай уран зохиөлэй үндэнэ нүүри табигша Сергей Чавайнай зохиолнуудай 5 том ном, шигсгэе Ина Жибригай түүрүүшн гогол-бори мүнөө хэлбэлдэжэ байна. «Ажалдай дунууд» гэдэн ном хонирхотой. Энэ суглуулбар-ида халын шотат хэлэн дээрэ ба-рилжэ 30 хүн хабаадалса.

Нобелевско шангай лауреат, академик Николай Семенов манай ишэ ходо айлаар эрэжэ байдаг. «Энэ хизаар өвдэйн эрхэм мэр-гэжэлганине бэлдэхэ, химичин эр-дэм ургашан дабуулаха ёшотой болоод байна»,— гэжэ мэдүүлэд, Салават ходоо химичин эрдэм шэн-жэлгын институт, Стерлитамак хотой химико-технологическа ин-ститут нээхэ дуралдаа. Манай республикада өөрчлөн университет,

Совет засагай 50 жэлэй ойдо

Хартаабха:

гектар 120 бүрinhөө 120

Түрүү дүрinhэй
хүүдaнaн

№3

Адрес: Кабанский аймаг,
Ойморой совхоз

С. Ц. ИЛЫГЕЕВ, Кабанский аймаг Ойморой совхозой хартаабхашан.

МАНАЙ СОВХОЗДО хартаабха ехээр таригдажа эхилээр тиймшье үннэй бшэ. Дүрбн жэлэй саада тээ ажых доторнай орой 100 гектар хартаабха хуулагдажа бэлэй. Харин мүнөө аяар 500 гектар ургуулагдажа болоо. Хартаабхыг хайнаар харуунажа ургуулаха наа, үндэр баян ургаса абтаха байна гэһэн тобишолол эдэ хүүшын дүрбн жэлэй ажалантанууд дээрhээ харагдана. Совхоздомнай хартаабхашад 5 звено байгуулагданхай. Эдэ звенонууднай бултадаа оньхожоруулагданхай. Звено бүхэндэ «МТЗ-50» трактор, «КОН-2,8», «КРН-4,2» культиваторнууд, «ПН-3,35» плуг, хартаабха хуулаха «СН-4 Б», «СРГ-4» машинанууд, хартаабха хуряаха «К-3», «КП-2» комбайнууд, хартаабха томо жэжээрнэ илгэха «КП-15» машинанууд, хүнгэн ба «Зиг-лаг» борнойнууд болон бусад олон машинанууд даалгаданхай. Ингэжэ хартаабха ехээр абтаха бүхы ажал оньхожоруулагдаа.

Гурбан жэлэй саада тээ 321 гектар газарта хартаабха таригдаг байбал, харин жэл үнгөрөөд байхад эиэнээ 406 гектарта хүргэһэн байнаби. Эдэ жэлүүдтэ хартаабхын ургаса нилээдгүй дээшлээ. Зүгөөр нёдондо хартаабхын ургаса нүгөө жэлүүдэйхидэ орходоо муушаг байһан. Хэнийшье мэдэхээр үнгөрөөн жэл хура бороон багаар ороо. Эиэнэни юундэ дурданаби гэхэдэ, бидэ хартаабхынгаа газар уналдаггүй байнаби. Нёдондо хартаабхын газарта хэзээ хэзээнэйхинээ багаар минеральна, нютагай үржүүлгэ оруулагдаа юм. Гол шалтагаанинь юуб? Тэрэ жэлдэ совхознай минеральна үтэгжүүлгээр дутагданхай. Жэшэнь, түсөбэй ёһоор ажыхыла 900 тонно суперфосфат асарагдаха аад, харин орой 25 тонно үржүүлгэ асарагдаа. Эиэнэньэ болжо хартаабхынаа газарай гектар бүридэ 80 кг. суперфосфат оруулан байнаби. Харин тинхэдэ гектарта түсөбэй ёһоор 2 центнерhээ бага бшэ үтэгжүүлгэ оруулагдахаар харагданхай.

Эиэнэньэ урдахы хоёр жэлдэ бидэ хартаабхын баян ургаса хуряагаабди. Жэшэнь болгон нимэ тоонуудыа абажа хараа. Гурбан жэлэй урда тээ гектарай дунда зэргээр 96,5 центнер хартаабха хуряагданхай. Харин жэл үнгөрөөд байхад 406 га газарга гектарай дунда зэргээр 100,5 центнер хартаабха абтаа. 1965 ондо бүхидөө 40861 цент-

нер хартаабха хуряагданхай болоно. Хартаабха зарим газарга хайнаар, зарим гээгээ муугаар ургаж гаранхай. Жэшэнь, минни дажа абанан газарай 30 гектарнаан дунда зэргээр 180 центнер ургаса га бүрinhөө абтанай юм. Энэ ургаса яаж ургуулан дүрinhэй тухай эндэ хоорэжэ үгэхэб.

Хартаабхыа шаджа ургуулаха наа, яһала олзтой гэжэ хэлэхэ байһан. Жэшэнь, нимэ тоонууд

дээрэ тогтоё. 1964 ондо ургуулан центнер хартаабхын оройн үнэ сан 5 түхэриг 12 мүнгэтэ байһан. Харин жэл үнгөрөөд байхад, энэ гаргашманай яһалханаар доошолоо. Тэрэ жэл түсөбэй ёһоор центнер хартаабхын үнэ сан 4 түхэриг 45 мүнгэтэ болгодохоор харагданхай аад, харин эиэнэ 3 түхэриг 79 мүнгэтэ болотор доошолоо. Хараад үзэхэдэ, яһала урматой гэшэ ааб

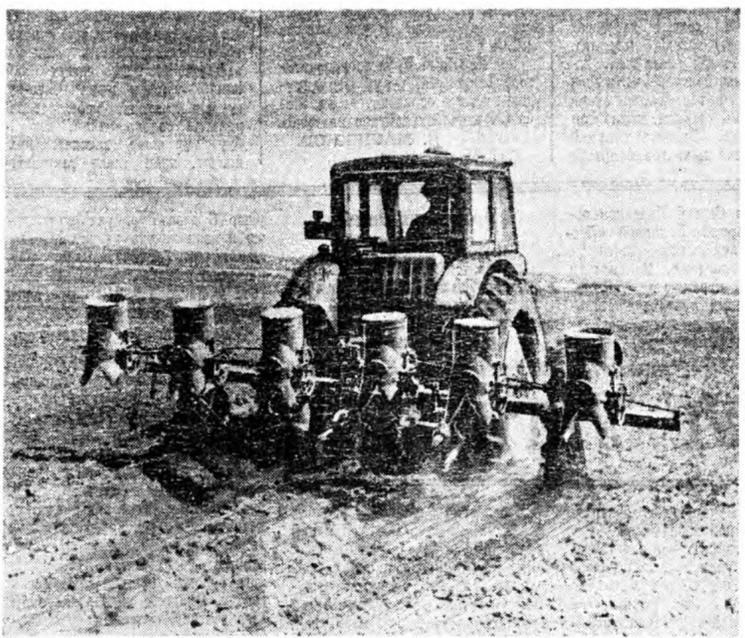
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. Ц. ИЛЫГЕЕВ (баруун гарһаа) отделение эрхилгэштэй хамта суперфосфат хаража байна.

□ Энэ совхоздо хартаабха ургуулдаг 5 звено тоологдоно. Эдэнь бултадаа оньхожоруулагданхай. Звено бүридэ 100 гектар газар даалгаданхай.

✱ Эндэхи хартаабхашад гектарнаа дунда зэргээр 100 центнер ургаса абана. Совхозой түрүү хартаабхашан С. Ц. Илыгеев, даажа абанан 100 га газарайнгаа 30 гектарнаа гагай 180 центнер үргаса абанан байна.

◇ 1965 ондо хартаабхашад центнер ургасынгаа өөрын үнэ сан 3 түхэриг 79 мүнгэндэ хүргэжэ, бүхидөө 84760 түхэриг олзо оруулаа.

✱ Ойн байрай жэлдэ эндэхи хартаабхашад гектар бүрinhөө 100 центнер ургаса абхаар шийдэнхэй. С. Ц. Илыгеевий звено энэ жэл гектарнаа 120 центнер хартаабха хуряахаар хараална.

Хурьһэндэ суперфосфат оруулагдаа.

даа. Тэрэ жэл совхознай хартаабхала гүрэндэ, мүн олон тоото организаци болон предпринимуудта худалдажа, аяар 84700 түхэриг олзо оруулан байна. Тинхэдэ хамта дээрэ 17056 центнер хартаабха худалдагданхай болоно. Эиэнэнь 11202 центнер гүрэндэ худалдагданхай юм.

Ушоо нэгэ нонирхолтой жэшэе абажа хараа. Центнер хартаабха ургуулын тулзда хэдэ центнер саг гаргашалагдана гэшэб? 1964 ондо центнер хартаабха ургуулын тулзда бидэ 3 час 3 минут гаргашалан байгаа наа, харин хойто жэлдэ эиэнээ 2 час 5 минутта хүргэһэн байнаби.

Баян ургаса ургуулахад урматой байдаг. Бидэ, хартаабхашад 1965 ондо хэзээ хэзээнэйхинээ ехээр түлөөнэ абанан байнаби. Жэшэнь, энэ жэл манай сайн хүлэһэндэ совхоз дотор аяар 53408 түхэриг мүнгөн гаргашалагданхай. Эиэнэнь 1964 онойхиноо 6297 түхэригөөр үлү болон.

Хартаабхашад сайн хүлэһинин, яһала һайн. Бидэ һарада 115—120 түхэриг мүнгэ абанаби. Ушоо тинхэдэ түсөбһөө гадуур хартаабха ургууланай түлөө нэмэлтэ мүнгэ абдагди. Жэшэнь, 1965 ондо минни звеногой гешүүд яһалхан ехэ мүнгэ абаа. Звеногойни зарим гешүүд тинхэдэ 200—200 түхэриг нэмэлтэ мүнгэ абанан байна.

Мүнөө бүхы совет аралнай Агуухэ Октябрийн 50 жэлэй ойе ажалайнгаа амжалтануудаар угтаха гэжэ шийдэнхэй. Бидэ, хартаабхашад ойн байрай жэлдэ баян ургаса хуряахын тула хаба шадат соогоо оролдожэ байнаби. Совхозойнай бүхы хартаабхашад 500 га газарнаа гектарай 100 центнер ургаса хуряахаар хараална. Минни звеногой гешүүд мүнөө жэл гектарнаа 120 центнер ургаса хуряаха гэһэн зорилго урда табинхай.

ХАРТААБХА УРГУУЛХА дүрinhэй, агротехникэ тухай болоо наа нимэ.

Намар, ургаса хуряахын дүрinhэй сасуу поли дээрэ наг шөбхэ гаргаха тусхай отряд эмхилэнхэби. Отряд бүридэ 3—4 трактор ородо байна. Энэ үедэ наг шөбхэ зөөхэ техникэ угаа хомер байдаг. Нимал дээрэһэнь бидэ гектар бүридэ арай гэжэ 20—30 тонно наг шөбхэ гарганаби.

Бидэ хабартаа энэ шөбхөө поли дээгүүрээ жэгдээр тараадагди. Энэ худалмэри намар хээ наа яһала болохотой һэн. Юуб гэхэдэ, хаар энэни тарахан тон хушэр байдаг. Хүсэд хайнаар гэдэгүй наг шөбхэ таража, бутаргаха, баллаха гэшамнай гайтайха хэрэг гэшэ ааб даа. Совхоздомнай поли дээрэ наг шөбхэ таража хаяха машина үгэ. Нимэ машинануудай бии һаань, бидэ намарга хартаабхынаа газарта наг шөбхэ хүсэдөөр гаргаха байгааби.

Үбэлдөө бидэ звенодо даалгаданхай бүхы техникэе забарилнаби. Харин газарай гэдэжэ захалхатай сасуу поли тарилгада бэлдэжэ эхилэнхэби. Май һарын эхээр поли дээрhэй наг шөбхээ жэгдээр таража, газарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа эхилэнхэби. Мүнөө хартаабхынаа газар-

Эхэнэрүүд хартаабхын үрөөнэ шанаржуула, һүүрээна.

та гектарай 2 центнер суперфосфат оруулааби. Энэ ажалаа дүүргэһээр, хурьһээ лүцильнигаар элдүүрилдэбди.

Һүүрээрнэ тэрэ 25—27 сантиметр гүнзэггээр хахалагдана. Эиэнэдомнай совхозой механизаторнууд туһалдаг юм. Газарай «ДТ-54», «МТЗ-52» тракторнуудаар 3—4 үдэрэй турша соо хахалагдана. Удаань «Зиг-лаг» борнойгоор ехэл оролдожэ тэгшэлэнди. Полёо хахалаад, үрөөнэ тарингүй үни байлжа огто болохогүй.

Мүнөө жэл хартаабхыа майн 13-һаа тариха захалааби. Хартаабха тарилгыг унжагайруулангүйгөөр үнгэрэхэ тон шухала. Манай звено үдэртөө 8—10 гектарта тарилга хэдэ. Тарилгын бүхы худалмэри үлөөнэй наранһаа үдэшын харанхы болотор үргэлжэлдэг. Эндэ ажалаа зүбөөр эмхилдэхэ шухала.

Үрөөн тухай хэлэхэ болоо наа нимэ. Бидэ «Лорх» сортын хартаабха таринаби. Манайда һайн сортын урван гэжэ орой үгэ. Заримда бидэ эндэ тэндөө үрөөн худалдажа абанаби. Эиэнэмай тон буруу ябалда гэшэ ааб даа. Совхоздомнай үрөөн болоо хартаабха хадгалха нэгэ һайн байра үгэ. Муу шанартай хартаабхын тарилгахада ургасан бираггүй байдаг. Ивалгын туһалга үйлдэһэрин ажахынаа һайн шанартай сортой үрөөнөө тарла һаамнай ургаса ехээр абтаха һэн.

Тарилгын эхилхээ үрид хартаабхынаа үрөөн бидэ ногоон байбангаар шанаржуулагшадби. Хартаабхыа машинаар таригдаг дээрэһэ бидэ яровиаци хэнгүйдби.

Хартаабхынай юрын машинаар таригдадаг. Зурууд хоорондохы зайн 70 сантиметр болоно. Харин зурууд руу 35—40 сантиметр зайтайгаар 1-2 хартаабха хуулагдана. Тэрэни нэгэ нүхэндэ олоор хуулаһанай үрэ байхагүй. Энэ ушарта хартаабха жэжэ гарадаг. Томо хартаабхануудыа бага болжо зүбөө тарилгада угаа һайн. Тэрэни зүбхэлөө заагагүй 3—4 нүхлэнь гэмтээнгүй үлөөхэ харатой. Бидэ хартаабхыа 10—12 сантиметр гүнзэггэдэ таринаби. Гектарта 18—20 центнер үрөөн таригдана.

Ургасынгаа түргэн саг соо бултайхын тулзда бидэ хартаабхыа тарихада аммиачна селитра, мочевина нөгөн дөрө газартаа оруулааби. Тарилга хэдэ машинаманай эдэ үтэгжүүлгэ газарта оруулжа тусхай аппарат төдоголхой. Энэ аргаар гектарта 0,7—1,2 центнер мочевина, угышы һаа аммиачна селитра оруулагдана. Фосфорно, калийна үтэгжүүлгүүдыа газараа хахаладаа оруулжа хонид байдаг. Зүгөөр нёдондо эдэ үтэгжүүлгүүд манай совхоздо орой асарагдангүй. Мүнөө жэл баһал багаар оруулааби. Тагилгын худалмэри 10—12 үдэр соо дүүрэнэ.

Хартаабхыа тариха дүүргэһээр 5 үдэрэй үнгөрөөд байхад, газараа хэрэглэһэн борнойлобди. тэгшэлэнди. Эиэнэмай түрүүшын борнойло болоно. Ушоо 7 үдэрэй үнгэрхэтэй сасуу бог үһнэ үгэ хэһын тула баһа борнойлогдоно. Бог үһнэй ехээр уршао һаань, газарна 2—3 борнойло харогтой. Хартаабхынаа эһын бултайхатай сасуу хуанган борнойгоор газараа элдүүрилжа шухала. Ургасынгаа эһын 15—20 сантиметр үндэр болотор бог үһнэйтэ тэмсэнэби.

Эгээн энэ үедэ хартаабхынай газар хуулаад байдаг. Тинхэлэнь бидэ газараа зөөлөрүүлжэ эхилэнхэби. Газар 15 см. гүнзэггэдэ зөөлөрүлэгдэнэ. Энэ үедэ «КОН-2,8» культиваторар газартаа суперфосфат оруулжа эхилэнди. Суперфосфат бүхы поли дээрэ нэгэ адлаар оруулагдаггүй. Ушар юуб гэхэдэ, түрүүн наг шөбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ багаар гарган газарта үтэгжүүлгэ ехээр оруулжыа оролдогшадби. Тодор хэлэхэ болоо наа, гектарта 1—1,5 центнер суперфосфат оруулагдаа. Хартаабхынаа эһын захархи шорой облоожэ эхилтөөр газараа 2 дахин зөөлөрүүлэнди.

Манай энэ шиг нойтон яһала элбэг. Зундаа недели бури, угышы һаа 10 хоноод лэ хура бороон ородо. Бидэ, хартаабхашад, бороогой ороһоной һүүрээр газараа зөөлөрүүлжэбди. Бороогой һүү-

лээр газараа зөөлөрүүлжэгүй һаа, шийг нойтон хурьһэн соо үни тогтохогүй болоно бшуу.

Июль һарын 20-һоо бидэ хартаабхын эһын захархи шорой облоожэ эхилэнди. Хартаабхын шорой облоожэ гэшамнай шухалын шухала, Ушар юуб гэхэдэ, хартаабхын эһинууд хэдэн олон үндэртэй болоно бшуу. Үндэрөөр баян ургаса хайнаар урдаг, түрөөр эдэшэдэ байна. Түрүүшээр хартаабха 10 сантиметр үндэрөөр облоогдоно. Һүүрээрнэ арбаад үдэрэй үнгэрөөд байхад, тэрэни дахин облообди. Энэ үедэ нөгөн дөрө газарта зөөлөрүүлжэ харатой. Август һарын ган болотор хартаабхынай аяар 40 см. үндэрөөр облоогдоно. Зундаа хартаабхынай эһинуудыа хорхой шрмуул гэмтэжэ захалдаг. Манай нютага хартаабхын дайсан хара сохонуд тон элбэг. Эдэ сохонудтай гэмсэхын тулада хартаабхынаа бүхы поли дээгүүр «АН-8» түхэлэй аппарат шэржэ, медна купорос (ногоон байбан) сасалгади. Гектарта дунда зэргээр 400—500 литр медна купорос сасадана. Хартаабхын элбэг янзын үбшэнэй гэмсэхэдэ энэ бодое яһала түһатой байна.

Бидэ августын 20 болотор хартаабхынаа поли дээрэ худалэнди. Тэрэни һүүрээр хартаабхын хуряагада бэлдэжэ, техникэе забарилнаби. Ургаса хуряагдала яваха хүнүүдыа эргэһэни олохо шухала. Звено бүридэ түхэрэн жэл соо орой 3 хув ажалладаг. Харин хартаабха таригын, мүн хуряагдала 15—20 хув ябана.

Жэшэнь, минни звенодо жэл бури 5—6 механизатор хартаабха хуряагад. Тэдэниһин хоёрын хартаабха хуряаха комбайнуудта ажаллана. Харин нүгөөдүүлэнь хартаабха зөөхэ тракторнуудыа жолоодоно.

Бидэ сентябрийн 1-һээ хартаабхыа хуряага захалнаби. Эгээн түрүүн тарихан газарнаа ургаса хуряадаг гуримтайди. Хартаабха зөөхэ тракторнуудай тулздаггүй һаань, ургаса хуряага унжагайрдаггүй.

Ургаса хуряажа байха үедөө бидэ хартаабхын томо жэжээрнэ машинаар илгэжа, һүүрээрнэ нэгэ заа халхитуулан хатаагаад, хадгалнаби. Жэжэ хартаабхануудаа малда үгэдэг, харин томошуудынь гүрэндэ, мүн предприняти болон организацинуудта худалдагшадби.

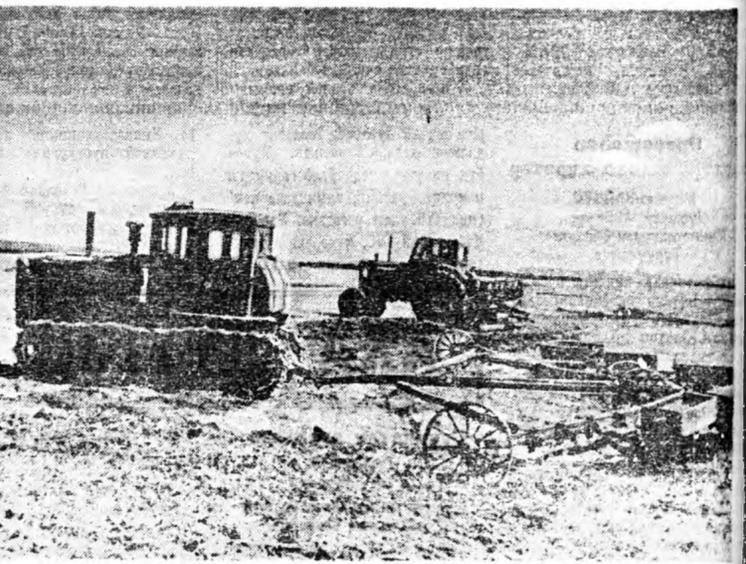
Эгээн энэ үедэ манай урда нэгэ шухала асуудал гарадаг. Ушар юуб гэхэдэ, ургасына хуряага дүүргээд байхад хартаабхыа халнашье хэжэ мөрөө оложо адалагди. Гүрэндэ түсөбһөө гадуур хартаабха тушааха арга манайда байхагүй. Хартаабха зөөхэ машина дутагдана. Нимэ болхоодоороо хартаабхыа хадгалжа болоноби. Тэдэ хартаабха хадгалжа гэр байхагүйн гомдотой. Хартаабха хадгалдаг гэрүүдэнэй тон мууноод. Эгээн соо хартаабха элбэг янзын үбшэнэй дайрагдан, үжэжэ эхилдэг. Жэшэнь, урванд 1002 центнер хартаабха мууджа, малдаһы үтэнгүй хаягдла. Энэ хартаабхыа худалдаа һаа, адалгын 8016 түхэриг олзо олохо байгабди.

Мүнөө совхоз доторнай хартаабха хадгалжа һайн гэр баригдажа байна. Энэ гэр соо аяар 1 мянган тонно хартаабха үбэлжүүлжэ болоно. Эиэнэмай хартаабха халхитуулжа түхэрэлтэйгээр баригдана. Энэ барилгыг түргэдхөөл һайн һаа.

Хартаабхыа хуряага дүүргэһээр бидэ газараа хахалажа, поли дээрэ наг шөбхэ гаргажа эхилэнди. Эдэ бүхы худалмэри техникэе захархи шорой ёһоор хадгэнэ. Сөөвөрборт тушаа нэгэ хэдэн үгэ. Нёдондо хартаабха тарихан газар дээрэмдэй мүнөө жэл шэниһэ тарилда. Бидэ мүнөө шэниһын газар дээр хартаабха тариха байхаби.

Мүнөө совхозойнай 5 звеногой бүхы хартаабхашад тарилга хайнаар үнгэрэхэд, ойн байрай жэлдэ үндэр ургаса хуряахын түлөө тэмсэнэ.

Энэ хуудана манай тусхай корреспондент Г. Ринчино бэлдэбэ. Э. ЛАПИНАЙ фотонууд.

Хартаабхын газар дисковалагдана, үтэгжүүлэгдэнэ.

РЕПОРТАЖ

най астафет», «Бие махабдгүй эдүүр энхйн түлээ» гэгэн гол хараа баримтлан явуулдаг байгаа...

хэнэ. Олонхийн миний кружогто абан дуй дүрнээсө слашань парижуудад.— гэж тэр хөөрэнэ.— Мүнөө буража байхан үхүүд...

радаг хурагшад бии. Тэдэнэй социалис уялганууд, табельнууд Пионерүүдэй байшангай дэргэдэ...

өөһөдөө бэлдэдэг. Тэдэнэй зарим бутэлүүд, урланууд «Прогресс» кинотеатр соо харуулагдажа эхи...

— Тэдэнэй дунда ёһото бэлитэй үхүүдүүд харахат,— гэж Пионерүүдэй байшангай дэргэдэ...

най нэрэмжэтэ пионерска организациин эмхидхэгдэлээр 45 жэл болһонхой оёе тэмдэглэжэ байһан...

ЛЕНИНЭЙ ОДОДЫЕ ЯЛАРУУЛЫТ!

баан мэргэжэлээ үгэһэн хүн. Нүхэр Лужникова энэ хэрэгтэ гансаараа бэшэ. Жэшэнь, Варвара Николаевна Кабатова 1945 оһон хойшо Пионерүүдэй тус байшангай директор байһан, 1951 оһон пионерүүдэй дунда хүдэлмэри ябуулдаг. Багшанарай училищини ажалтай багша Борис Владимирович Пимаев үхүүдүдэ ажалтай амта үзүүхэ, тэлэниие ажалтай дүйтэй болгохо мэтээр эхэ юмээ хэдэг.

Улаан-Удын авиамоделистүүд Алексей Алексеевич Матафионове бута багшанмай гэжэ нэрлэдэг. 12 жэлэй туршада тэрэ тус байшангай дэргэдэхи авиамоделистүүдэй кружогыи хутэлдэг юм.

— Нурагшадни мүнөө авиационно институтуудта хурадаг, зариманинь Совет Армида алба...

молдг индхүүдэдг болов. Тэдэнэй «ИД» Бүхэсөөнэ олимпиадада һайн нилэжэ, «конструкторуудын» I разрядтай болһон гэгшэ. Мун I 35 нургуулини хурагша Крацов Сана, № 2 нургуулиһаа Соловьев Витя хурагшан, ухаансар, юмээ зохёон дарлахдаа бэрхэ. Нимэ бэрхэ нурагшад республика доторнай олон. Бэһүүдэй, Алагтын, Захааминий, Загарайн, Байгал-Хураарын, мун Улаан-Удын шалэй, авиационно заводой авиамоделистүүд минин шабиалартай хамта майн 19-нэй үдэр Советүүдэй талмай дээрэ мурьсэхэ юм...

Эдэ бүгэдэ зохёохи, урлахэ ажал үхүүдүдэй хуралсада аргагүй нүөөлдөг байна. Жэшэнь, № 1 интернат, гороной № 19, № 35, № 2 нургуулинуудта бүхы классаараа, отрядаараа эрхим хү...

аргагүй эхэ амжалтатой эрээ. Жэшээлхэдэ, Буриадай түрүүшын байн хайханай литературна театр башанарай байшангай дэргэдэ саг ургалжа хүдэлдэг болов. Гэндэ ганса багшанар, комсомолнууд башэ, харин пионерүүд эдэхитэй хабаадана. Гада пионерүүдэй хүсөөр республика доторнай уран хайханай кукольна 16 театр ажалладаг.

— Уран хайханай эдэ бүлгэмэйхид манай Буриадай эрээдэй сагта литературна, кукольна театрай бин болохоор үндэһэ табича байна гэжэ һанадагын,— гэжэ Людмила Борисовна Пестова хөөрөнэ. Людмила Борисовна мүнөө Пионерүүдэй байшангай дэргэдэхи хайханай театр уадрилдаг.— Нурагшаднай репертуар, хубаһа хунар болоод бүхы хэрэгтэй юмээ...

бэ. Буриадай оперо ба балетэй театрай сценэ дээрэ Улаан-Удэ хотын гурбан районий нургуулинуудай уран хайханайхид нэгэдмэл концерт үгэхэ байна. Энэ концерт-дэ № 42 нургуулини хуор, № 3 нургуулини хуор, № 1 нургуулини хуор эрхэмдэ Пионерүүдэй байшангай дэргэдэхи балистнууд (хүтэбэрилэгшын И. А. Сербирский), мун элдэй дүхөөр оркестр (хүтэбэрилэгшын Д. И. Натанильский), кукольна театр (хүтэбэрилэгшын Л. В. Пестова) ба № 3, № 47, № 19, № 50, № 6, № 40 нургуулинуудай бусад хурагшан хабаадаха юм. Энэ үхүүдэй тус концертдэ хабаадаха зорилготойгоор үнэгэргэдэһэн конкурето мурьсэхэ, 24675 хурагшад өөһөө илажа гаран эрхимүүдэй эрхимүүд болоно.

гайна, өөһөдөө зохёохо туршадаг болонхой. Тэдэнэй бэшэн дун нургуулинуудар гаранхай. 4-дөхн классета буража ябаханаа эхилдэ миний кружогто ябаһан Витя Дубский мүнөө рояль дээрэ суута хүгжэмнэ Рихтерэй нэрэ програмчыи бэлдэ юм...

П. П. Постышевой нэрэмжэтэ Улаан-Удэ хотын Пионерүүдэй байшан дотор пионерүүд үхүүдүдэй һонин хүдэлмэри бусалга байһан. Тэндэһэ арал зоноо суурьлууха хүгжэмнэд, пөздүүд, конструкторууд, дархашууд урпан гарахань дамжаггүй.

— Аһи даа, Харьков хото мүнөө өөһэднгоо бүтэһэн самолёдоор ошохо аргагүй байһан! — гэжэ Володя Соловьев хэлэ һэн.— Гэжэ Анна Семеновна Лужникова эиэһэнэ. Умар юу гэхэдэ, В. И. Лени...

Эрхим авиамоделист Володя Соловьев теэз Харьков хотонхой байха бүхы түбэхэ тейрон нилэжэ самолёт гэрэхэ хүн болдохоно магад лэ. Агуу Лениней башанар нүхэд болохо манай пионерүүдэй харгын талаан эхэ.

Мүнөө бидэ биһыхан нүхэдөө һайндэрөөрн— пионерска организациин эмхидхэгдэлээр 45 жэл гүйбэһэнгүй дашарамдуулан амаршалдаа, багша Лениней өөднө үшөөл эхээр бадаруулыт гэжэ яроһонбди.

Д. ЭРДЫНБЕВ.

Парторганизацинуудһаа мэдээсэне

ШЭНЭ СОВЕТ

ПЕТРОПАВЛОВКА. Колхоз, совхозуудай экономика хурэ дундэ саашадан улам хайжаруулжа зорилгоор КПСС-эй Эздын райком аймагай экономика совет һайуула. Энэ советэй бүридэл хаада партини райкомой бюргой шийдэхбэрээр баталагдаһан байна.

Г. БАДМАЖАПОВ.

ТҮРҮҮ МЕХАНИЗАТОР-ПАРТИНИ ГЭШҮҮН

НАРЬАТА. «Намайе КПСС-эй гүшүүн болгон абыт. Би өөрингөө бүхы хүсые, оюун болодо, арга шалбарая имгалат коммунизмын аман мандахын түлөө тэмсэлдэ мурьлулжа гэжэ бөөе уялгалнаб».

Энэ гуйлтынь колхозой коммунистууд дүүргэлтэ болгожо, Дрий Гончиловые Коммунист партини гүшүүн болгон нэгэн дуугаар яба. Нүхэдэйнгөө өтгөл найдаларда хуртамөөршэ хүн. Колхозой үйлдэбэри дээрэ хүдэлһөөр 18 жэл болов, хоритхой тракторист юргэжэлтэй.

Совет засагай 50 жэлэй ойн үндэслэлдэ дэлгэрһэн социалис мурьсөөндө эдэхитэйгээр оролсодо зургаа, энэ жэлдэ «ДТ-75» трактораараа 1900 гектарай хэмжээтэй зөөлөн хахалага хэхэб гэһэн уялга абаа һэн. Тэрэнэ хүнөөдөн хургэжэ байдаг. Мүнөө шабарай тарилгашые һайнаар түдэлнэ.

Ж. ЦЫДЫПОВ.

ПОЛИТЭМХИДХЭЛШЭ

ГУСНИНОЗЕРСК. Хабарай талын шагна хүдэлмэрини гэдэ партини Салынгийн райком колхоз, совхозуудай тарьяан дээрэ хүдэлжэ байһан механизаторуудай дунда нийтэ-политическэ гүдэлмэри ябуулаха, социалис мурьсөө эмхидхэхэ зорилгоор аймагай партини эдэхитэдэй дундаһаа политэмхидхэлшэн болгожо абууддаг дүршэл хэрэглэнэ.

Энэ жэлдэһея КПСС-эй райком томо томо полевои стан бүхэндэ бийжэ хүдэлхөөр олон нүхэднэ колхоз, совхозуудта эльгэһэн байда юм. Тэдэнэй нэгэн талуудта-Нуртай шахтоуправлениин хүдэлмэрилшэ, коммунист Даба-Самбу Цыбиков болоно. Тэрэ Лениней нэрэмжэтэ колхозой хоёрдохн бигдадаа ержэ, тарилгын үзэл механизаторнуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуула.

А. БОРИСОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: политэмхидхэлшэ хүхэр Цыбиков колхозой урдай механизаторнуудтай хооролдэжэ байна.

ОКТАБРИН РЕВОЛЮЦИ БА ФРАНЦУЗ ПРОФСОЮЗНА ХҮДЭЛӨӨН

ЖАК ДЮКЛО, Франциин Коммунист партини Политбюрогой гэшүүн

Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай урда тээ француз профсоюзна хүдэлөөн анархо-синдикализмын нүдөөндэ эхээр оройон байгаа. Энэ хадаа социалис хүдэлөөндэ эхээр дэлгэрһэн оппортунизмын, «нангин союзай» политикын (ангинуудай эбтэй байха, «сагаа ороноо хамгаалхын» тулада бүхы партинуудай харилсаа холбоотой байха политикын,—редацин) талаар эгээн дээрэ шатадаа гаран оппортунизмын хойшоологыншэ болоно.

Профсоюзна хүдэлөөн «нангин союзай» намаг руу мун лэ татан оруулагдан байгаа. Зүгөөр ажалшадай эрилтэнүүдэе хангаха асуудалнууд табигдадаг байгаа даа, мун профсоюзна хүдэлмэригшэд тон эий тодор бөлшээһея һаа, дайнда эсэргүүсэн тэмсэхэ шухала гэжэ мээржэ эхилһэн байха юм. Тимэһэн профсоюзна ажал ябуулагдашад Мерксийн ба Бурдерон Ниммервальдска конференцид хабаадаһан аад, харин Лениней эмхидхэлһэн хүний үзэл баримталад бүлгээй суглаануудта хабаадаһахаһаа арсанай байха юм. «1917 оной Октябрь французуудай харахата» гэжэ ном соого энээн тушаа би урда тээн бэшэ һэм.

Париж болон провинцинуудай промышленностини элдэб һалбаринуудта, тэрэ тоодо сэрэгтэй заволуудта 1917 оной эхээр хүсэтэ забастовконуудыи профсоюзна эдэхитэй эмхидхэ.

Октябрийн революциин һүүдээр шэнэ Совет засагтай һанал нэгэдэһын хүдэлөөн профсоюзнууд дотор бин болжо, бүри эхэ далайса-тайгаар дэлгэрэ. Ушарынь Советүүдэй орондо эсэргүү интервенци хэхэ аюул төхөөлөн, Машина бүтэжшэдэй федерациин съезд 1918 оной июльдэ болоходо, резолюци баталан абаа. Тэрэн соонь илгэжэ хэлэгдэнэ: «Съезддэ хабаадагшад оройной революцида оройногөө амаршалга хүргэнэ, тэрэндэ һайнгэ эгээн лэ эхээр хүсэнэ. Россияда союзингуудай эбсэгтэ интервенци хэлгэдэ олонитыи бэлдэхэхэ зорилгоор зарим һажгэлмээр хүнүүдэй хүтэбэрилдэг томо газетүүдэй хэдэг хараха муухай кампаниин тэдэн эрид шүүд буруушаа. Энэ интервенци уласхоорондын контрреволюцида дамжал...

гэ үзүүлжэ, хуби замагаа ород арадай өөһөдөө шиндхэлгэдэ хадан ороло болохо гэжэ съезддэ хабаадагшад уридалсан ханууша». «...Ород арадай өөһэднэ дура хүсэһея хэрэгсэлгүйгоор Россияда Антантын ороноудай али бүхы эбсэгтэ хамаралгыи буруушаһан» резолюцие Ажалай бүгэдэ нийтин конфедерациин съезд 908 дуугаар баталан абаһан байгаа. 253 хүн энэ резолюцие буруушаада дуугаа үгөө. 46 хүн һанаада бария».

Хара далай дээрэ байһан француз сэрэгтэй корабилуудай уламгуудай востани хэһинһээ уламжаһан Франциин правительствын интервенциин политикэ 1919 ондо урагшагүйдэн буруу һуоо. Зүгөөр энэ политикэ Венгриин Совет Республикада эсэргүүтээр ургэлжүүлэхэ һадалгэ хэдэһэн байгаа. «Социалис шэнэхэлгын замда оройон орунуудта, тусхайлаад, Россия болон Австро-Венгридэ ямаршы эбсэгтэ интервенци хэхэһэ болхо» эрилтэ хэһэн резолюцие Ажалай бүгэдэ нийтин конфедерациин делегати 1919 оной майн 28-да Жорж Клемансодо (тихэ үедэ Франциин премьер-министр байһан) бароулаһан байгаа. ВКТ-гэй баримталан энэ хараа бодол хүдэлмэрини ангийн эрмэлзэлгыи харуулан байгаа. Энэ хүсэл эрмэлзэлгыһээ уламжаһан, Парижай промышленленна районий 250.000 хүдэлмэрини уладалахыи үдэрүүдтэнэ хүсэгэ демонстрацинуудыи хээ. Профсоюзна организацинуудай заралан эхэ митингүүд дээрэ экономика эрилтэнүүд табигдадаг хиаарлагдалаггүй байһан юм. Угэ хэлэгшэд политическэ абуулага хэмьһэн забастовкодо хабаадагшадые ураладаг, Россия ба Венгридэ дипломатическэ, сэрэгтэй талаар хамаралсалгыи буруушадаг, амнист хэхэ, армине тараан табиха эрилтэ хэдэг байгаа.

Оройной революцие дамжада бүри эрид шагна хараа бодол баримталха эрилтэ ВКТ-гэй хүтэбэрилдэ табидана, ВКТ соохи үсөөнхид шагна тэмсэл хэдэг байгаа бшуу. Совет Росситай һанал нэгэдэлгэ яажэ бусуудгэдэлгэ байгааб гэхэдэ, тусхайлаад, ород арадай тэмсэхын тулада хэрэгсэлдэхэ материалнуудыи зооһаһоо, мун ашахаһаа моруагууд болон докернууд арасада байһан юм.

Франциин социалист партини съезд 1920 оной февральда Страсбургта болов. Коммунист интернационалда орохо гурим зүбхэһын тулада Марсель Камен болон Фроссарыи Москва эльгэжэ гэгһэн шийдэхбэри съезд абаа һэн. Эгээл энэ үедэ ИМ-гэй компанинуудай түмэр замшад забастовко соносохо. Энэ забастовко бүхы түмэр замуудта дэлгэрһэн байгаа. Забастовконуудай дорһоо гаранан үүсэхэлээр хэдэһэн дээрһэн, түмэр замшадтай федерациин реформеи хүтэбэри дураа гутаа, «эдэ хэмжээ ябуулагуудыи ямаршы гурим, журам сахингүйгоор үнэгэргөө» гэжэ Люсьен Мидолин, Гастон Монмуссыи гэмнэһэн байгаа.

Уладалахыи неделинуудтэнэ түмэр замшадтай дайшлагыи һанал бодол улам бүри шагнада. Профсоюзна эдэхитэдэ эсэргүүтээр засагаархидай абаһан хэһээһын хэмжээнүүд маргалдаһыи зарим юмэндэ хураган байха юм. Нимэ һанал бодол 1920 оной апрелин 23-һаз 25 хүрэтэр Парижада түмэр замшадтай съездын болоходо, тэрэнэй хүдэлмэридэ нүлөө үзүүлэ, Съезд хадаа хүдэлмэри тусхайга реформеи хүтэбэрини табиган тоосоо баталхдаа араса, шэнэ хүтэбэри һунгаа, майн 1-һээ эхилэн түмэр замшадтай бүгэдэ нийтин забастовко соносохо гэжэ шийдэхэ.

Промышленностини бусад һалбаринуудта наган доро болһон буналгаанууд, забастовконууд түмэр замшадтай хүдэлөөн хүдэлмэрини ангийн зүгһөө дамжагыи хангаһан байна. Оройной хойто талын, Па-Де-Калегэй эрид арбаад мянган горнягууд, Рубэ, Туркуана болон Алпознэй буд нэхгилд, Дээдэ-Рейнэй, Ду болон Дээдэ Селын металлустнууд найман часай

хүдэлмэрини үдэр сахиха, «алин хүлгэ дээшлүүлжэ тэмсэлдэ оролсо». Францида урда тээн үзэгдөөгүй эхэ, нийтин хүсэтэ хүдэлөөнэй болохо эрхэ байдал бин болгодо.

Хүтэбэрини заабарлар майн 3-һаз бусад профсоюзна нэгэдэлүүд забастовко эмхидхэдэг болодо ороно. Энэ тэмсэлдэ нийтэ дээрэ 1,5-миллион хүдэлмэрини аад, алаа хаашад хабаадалсаа.

1920 ондо Коммунист интернационалай конгресста хабаадаһан француз делегатида Раймон Леферрэй гадна, ВКТ-гэй үсөөнхидэй бүлгээй профсоюзна хоёр эдэхитэд, нэрлэбэл, Вержэ ба Лепти оролсоһон байгаа. Советска Россияда оной бусад хабаадаа, тэдэнэр Раймон Леферрэй хамта далай дээрэ гэмтэлэй болоходо наһа бараа. Эдэ хоёр эдэхитэд тушаа Марсель Камен 1920 оной декабрийн 2-то илгэжэ бэшэ һэн: «Вержэ ба Лепти Москвада гол түлээ хүдэлмэриниһан организацинуудта орожо, тэдэн тухай олон документаци суглуулжа абаһан байгаа, тэдэн француз нүхэдэ зориулагдан байгаа бшуу... Тэдэнэр хуордан политикала оролсологүү байгаа, тэдэнэй пролетариат марксизмтай олон ушарта зурилдэлгэ байһан юм. Зүгөөр оройной революциин эдэхитэдэй тэдэнэй хэһэн үдэр бүрини хооролдөөнүүд үзэл бодолтоһо эгээн лэ эхэ нүлөө үзүүлэ гэжэ бидэнэр хэлэжэ шалаха байһан. Лепти Ленинтэй удаан саг соо хооролдөөд, шэнэ хүн шэнги боложо гараа... Тэлэниие шаналагшадтай үмэнэ бидэнэр толгойгоо эхээр нэнгүүлэбид, бидэнэрөө өөһөдөө тэлэниие шаналагшад».

1917 оһон хойшо угаа олон ушарнууд болов. Зүгөөр 1917 оной Октябрийн революциар байгуулагдаһан Советскэ Союз национально-сүлөөлэлгын хүсэтэ хүдэлмэрини ашар сүлөөлэлгэ дэлхэйн бүхы ажалшадтай болон бүхы арадуудай зүгһөө баяхалтада хүртэжэ ёһотойһыи тон элилтэ.

(ТАСС).

ХҮНДЭТЭЙ ЖОЛООШОН

Зэдэ, Захаамин, Салэнгэ, Хягтын аймагуудай харгы замуулар 29 жэлэй турша соо аша шэрэд ажалтай Эздын аймагай эд хэрэгсэлгэтэй союзай автобазын жолоошон Сергей Петрович Бальчуговны танихугүй хүн гэжэ дурсалдаһаа нотатуудаар үсөөн ёһотой. Энэ нүхэрнай талалгаргагүй гушаад жэлдэ арадай ажахын аша шэрээр.

Тэрэниие эгээл эрхим жолоошон һан тулдань, жэл бүри колхоз, совхозуудай полинуудһаа шэнэ ургасын тарья гүрэнэй амбаарта шэрэһеи томилдог. Сергей Петрович хааншы ажаллада хэмжээ харууддаг тула, тэрэнэй хабаатай автобазын дирекцидэ ходоол эрхим һайн ажалтай өгнөлтэ, халуун баясхалан ержэ байдаг. Тэрэнэй нэрэ гансаһея аймаг, республика дотороо мэдээжэ бана, харин бүхы орон соогоо суутай гэхэдэ алуу болохогүй. Юу гэхэдэ, тэрэ СССР-эй центрсоюзай шийдэхбэрээр, «Совет потребкооперациин отличниг» гэгһэн хүндэтэ нэрэ эргэдэ хүртөө.

Туша шахуу жэлдэ яза бурини автомашинаар Сергей Петрович нэгэ милдон 200 манган модо ябаһан болоно. Энэ аймагтар ута зайд хуушанай жолоошон нэгэ-тэһея гэгэ усал хэзгүй юм.

Ямаршы аша шэрээд, бороосаһандыһея, һалхы шуургандаһея харгыда гарахалаа хорлодо дуталтагүй, бүтэн бүринээр хүрэхэ газартай абаһадаг тула һара бурингөө түсөө даалгаһаа үргэлжэ 120—130 процент дүүргэдэг.

Анха түрүүн 3-дахн классай жолоошон байһанаа, ажаллахынгаа хажуугаар мэргэжэлдэ дээшлүүлэхын тулада авто-хуруулини тусхай курсануудта һуралсажа 2-дохн класс абаа һэн. Гэбэшэ энэгагээр һанаагад амаарагүй. Тэрэнэй гэршэ—мүнөө 1-дэхи классай жолоошон болонхой.

Гада энэ нүхэрнай олоной хэрэгтэ эдэхитэйгээр хабаадалсадаг. Тэрэ нийтин автотинспектор юм. Зэдэ, Захаамини орой хүшэр харгыда ябаһан автомашинуудыи хэрхээр шалгажа абадаг.

Туша шахуу жэлдэ жолоошон мэргэжэлтэй ябаһан нүхэр С. П. Бальчуговай «ажалай дэбээр» соо хэдэн арбаад баясхалан һайшаалай үгэнүүд бэшгэлдэй. Тэрэ Буркоопсоюзай правлениин бодот гүрэнэй хулаалда наймаанай профсоюзай обкомой зүгһөө Хүндэтэй грамотанууд болон мунгэн шангуудта хүртэһэн байна.

Д. КОЛМАКОВ.

ЛЕНИН ЖИВ. ЛЕНИН БУДЕТ ЖИТЬ!

Мэлэ САМБУЕВ

ПИОНЕРЭЙ ДУУН

Залаахан сөөгтэй Замби түб дээр Услэн ханыха Унэн Нүхэдтэй! Согтой хүхюу Совет пионер, Услэн ханыха Унэн нүхэдтэй! Зонийнай сэдэхэһея Золлоор-өрөөһөн Эршэтэ эрээдүйн Эзэн болонхой! Согтой хүхюу Совет пионер.

Эршэтэ эрээдүйн Эзэн болонхой! Заһаа Лениней Заһан харгыгаар Ходоо ургаһаа Холье зорихой. Согтой хүхюу Совет пионер, Ходоо ургаһаа Холье зорихой!

АЯН ЗАМАЙ ХАРГЫ ЭХИЛЭЭ

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ гүрэнэй Буриада драмат театрыи энэ үгэрһэн жэлэйнгөө сезониин Совет гүрэнэйнгөө табин жэлэй ойдо зориулажа, Вильям Шекспирэй «Тир хаан» гэжэ хүндэ хүшэр трагедиие сцена дээрэ табид, түб хотынгоо олон харгышадые баясуулаад, худөө ноталгаһаа ажаллаһаа рээшэ аян замаа үргэлжлүүлдэ.

Хори, Хэжэнгэ ба Ярууһин ажаллашад Виктор Розовой «Турын бөлхө үлэр», монгол драматург Ч. Ойлобой бэшэн «Далай хүдэлшэ» гэжэ хоёр зүжэг һонирхон хараха байха.

Гол ролюудта РСФСР-эй арадай артист Вл. Халмагов, Бур-АССР-эй арадай артист Юл. Шангина, Д. Дондуков, республикын габьяата артист В. Амханов, В. Самандуев, Ж. Иванов, Д. Чимитова, артист И. Пурбуев, Д. Балмаев, С. Бубеёва, С. Уладаева болон бусад наадана.

Хөбөрхи бүлэг артистуһыи: Г. Бутууханов, Г. Лосев, С. Рабса-лов, Л. Абушева, Б. Ныбенов, С. Арагжуров, О. Санжигитинова, З. Вазарова, С. Гончигова гышад Вагмичиной «Июнь һадада хахасалга», И. Шагиннай «Шүүдэртэй гүрэн» гэгһэн зүжэгүүдэ Түхэнэй аймагаар харууланайгаа үзүлдэ. Эрхүүгэй обкомтын Метг-Ордын округ ошохо юм.

Д.Р. ГОМБОДОРЖИВ.

«Совет засагай 50 жыл» гэжэн фото-зурагуудай конкурсдо

ХУЖАРТЫН ШАРАЙ ХУБИЛЪААР

Тунхэнэй аймагай Хужар тосхон 1965 ондоо Туранай совхозой түб болоод, энде шэнэ барилгаг ехээр хөгждэ байнхай.

Хэдэн жилэй саана конторын бишхан байсан, мүн хуушархан клуб Хужар тосхоной томо туранууд гэжэ тоологдог бэлэй. Харин мүнөө тэр конторын хажууд совхозой конторо болохо үндэр, уужам, харууд байшан баригдажа дүүрэхээ байна.

Мүн машинно-тракторна мастерской барилга түлэг дундаа ябажа байдаг. Совхозой механизаторнууд техникээ үбэлдөө, зундашье, хүйтэй нойтондошье газраа заахарилдаг байсан аал, наяшагаар шэнэ мастерскойдоо орохон. 160 хүний бууритай шэнэ клуб Агуухэ Октябрийн 50 жэлэй ойн найндэр болотер ашагдалгада орохо. Энээн соонь элдэб кружогуудай хүдэлхэ тухай талалганууд бай.

Холын отделениүүдхэ ерэнэн малшадай, механизаторнуудай хонох хамтын байра, хоёр квартиратай нэгэ, нэгжээд квартиратай хоёр байшан баригдаа.

Хужар тосхондо шэнэ поликлиникэ удахагүй нээгдэжэ, ажалша зоной бөөн агуурье хамгаалха үшөө нэгэ гуламта бии болохонь. Мүн совхозой отделеңи бүхэнэй фермэнүүдтэ барилга хөгждэ ахижээ. Жэшээнь, Шамхэ тосхондо 300 үнээдэй байха дэл барилгада дүүрэхээ байна.

К. БАМИНОВ.

УРАН ЗОХЁОЛШОДОЙ СЪЕЗДЭ МОРДОБО...

Хэдэн үдэрһөө СССР-эй уран зохиолшодой ээлжээтэ дүрбэдхи съезд нээгдэхонь. Агуухэ Октябрийн алдартга 50 жэлэй ойн урда тээхэнэ зарлагдахала байһан энэ съезд гүнзэгтэ удха шанартай хэрэг болоно.

Мүнөөдэр СССР-эй уран зохиолшодой IV съездын делегадууд—Бурядай республикийн мэдээжэ уран зохиолшод Намжит Балдан, Дамба Жалсарав, Николай Дамдинов гэгшэд Москва мордобо.

Н. ОЛЗОВ.

Натуралистын булан

ЗУМБАРАА—УРГАСЫН ХОРОТОН

Олон түрлэй зумбараа бии. Тэдэнэй 11 анзаан манай оройной дайда дээрэ амидардаг. Энэ амитан хүүдөө ажлын ургамалтай хоротон юм. Хабартаа таригданан орооно, хал ургажга байһан тариа түүжэ эйдэг, намартаа болосорон таряанай ургаса түгсгэ дээрнэ таһа хибжэ нүхэндөө ноураг байна. Тингэжэ нэгэ зумбараа жэл соо дунда зэргээр 15—16 килограмм тариа эйдэг.

Зумбараагай дайсад олон. Бүдүүн хузуун, үнэгэн, шоно, бургад, элээ, харсага, хула шубууд тэрэнин бариха эйдэг. Энэ амитанин хороогодо ямаршье хорюул байдаггүй. Ургасын хоротон зумбарааа шадаал хал олоор хюдаха хэрэгтэй.

Хабхаан табиха, нүхэ руунь үнэ аджага тэниине баридат. Зумбараа барилгыне найнаар эмхидхөбөл таатай гэшье. Шадаа наа гурба табан хүнөө бүридлэһэн бригада эмхидхээд, хүн бүхэн 20—30 хабхаан табияд, тэрэнэ үдэртөө 2—3 дахин арьеха хэрэгтэй. Тингэбэл үдэр бүхэндэ 50—70 зумбараа бариха шадаан.

Арьхыне задагайгаар үшнэжэ, хабтагайда татан халдажа һүүдэрт хатахада таатай. Зумбараагай арһаар үхибүүдэй палто, малгай, зах, мүн тэрэнине хүрин булагаар будажа, эхэнэрэй манто лөгөл өдөг байха юм.

Нуралгад зунайнгаа амардтын үедэ зумбараа олоор бариха, ургасын хоротонине усалгалгада туналагтай.

М. ГЫЛЫКОВ, биолог-охотовед.

Нүхээд уншагшад!

1967 оной хоёрдохи хахадта газетэ, журналнуудые захилгаар апрелин 10-наа юниин 10 хүрэтэр хоёр нара сонсохгодо.

„БУРЯД ҮНЭН“, „ПРАВДА БУРЯТИИ“ газетэнүүдө май нараһаа эхлээд жэлэй дүүрэтэр абаха захид хэхэдэ болохо.

„БУРЯД ҮНЭН“, „ПРАВДА БУРЯТИИ“ газетэнүүдэй 6 нарын сэн 3 түхэриг, 8 нарын сэн 4 түхэриг.

Газетэнүүдө „Союзпечатин“ бүхы талһагуудта, нитын тараагшадта захижа болохо.

НҮХЭД УНШАГШАД! Үдэр бүхэндэ шэнэ газетэнүүдө абажа байхын тула захил хэхээ шамдагты!

ЯМАР ФОТОПЛЕНКО НАЙН БАЙХАБ?

Турүүнэй хөөрлөөндө ямар фотоаппарат абахада үлэмжэ тавруу, найн бэ гэжэ зүбшэн бөө габди. Тэдэ мүнөө бага форматай (24х36 миллиметр картай пленкотой) энэхэй фотоаппарат танд гартга байна гэжэ эгжэ тооло. Нүүдэдэ лэ фото-зурагуудые буулгажа эхилхын тулада ямар пленко худалдажа абаха гэшьебэ гэжэн асуудал гараха болоно.

(видержка) «фото-50» пленкыкыноо «фото-32» пленко дээрэ хоёр нахин удаан бариха (видержка) «фото-10».

Манай орон дотор бүтээлдэгдэ фотоаппаратуудһаа гадна Германиян Демократическа Республикада хөгдөһөн материал (пленко) худалдаанда байдаг. Тэрэнэй гурдэлын хүсн (чувствительность) «ДН» градустайгаар тэмдэглэгдэнэ.

Манай фотохимийн промышленность хадаа хара-сагаан дүрбэн түхэлэй (унгэтэ бэшэ) фотоаппаратуудые гарагдаг, тухайлбал, ГОСТ: «фото-32», «фото-65», «фото-130», «фото-250» гэжэн тэмдэгүүдтэй байха. Эндэ зааһан тоонуудын пленкын эгжэ абаха хүсье (чувствительность) заана. Энэ хадаа тоонь ехэ болохо тума тэрэнэй хүсн улам дээшлэхэ гэжэн үдэжэ. Тимхэнэ жэмээлхэдэ, аб адилхан байдалда зураг буулгахада, гэрэлтүүлэхэ наагабаршье

Манай, мүн габадын эдэ материалнууд тус тустаа хүснэйинөө талаар ади бэш юм. Тингэбэшье барасаалан адилхабал шимхрүүк байха:

Фотопленкунууд бүхэн тэрэнэ ашаглаха нэгэ жэлэй хуасаатагаар гаргагддаг. Тингэбэшье пленкыне хуурай, нэрюун газар хабаалжа байбал бури удаа болзор соо хэрэгэлжэ болон Пленко худалдажа абахадал ш дабал шынэ абаха хэрэгтэй.

ТОВШОХОНООР МЭДЭЭСЭЖЭДЭ...

ХИМЛЕСХОЗОЙ Баргажанай Майска үйлдэбэрийн устакот скниндар, каучук гаргаха дабирхай бэлдэхэжэ эхилбэ. Тэрэ устакот энэ жэлдэ 250 тонно дабирхай бэлдэхэжэ түсөбтэй. Мүнөө турүүшын тоно бэлдэхэдэ, Барнаулай химическэ заводто эльгэбэ.

С. ОЧИРОВ. ГОРПРОМТОРГЫН магазинууд апрель нарада найнаар худалдажа, городингой арад зондо дабирхай бэлдэхэжэ түсөбтэй. Мүнөө турүүшын тоно бэлдэхэдэ, Барнаулай химическэ заводто эльгэбэ.

Эд бараа худалданан байна. Апрельдэ хамта дээрэ 3 миллион 811 мянган түхэрнэй бараан худалдагданан байха юм. 70-дахы, 74-дэхи ба бусад магазинууд түсөбтэ даалгабаряа үдүүлэн дүүргэбэд.

К. ДИМОВ.

ФРАНЦИДА БҮГЭДЭ НИИТЫН ЗАБАСТОВКО БОЛОО

ПАРИЖ, майн 17. (ТАСС). Францида 24 часай нингэ национальна забастовко дэлгэрэхэй. Эришлалан абаһан мэдөөнэй ёһор, 10 миллион шахуу хүн ажаллаа гараагүй, тэрэн Францинын бүхы худалмэришадэй тал хадаһаа олонхын болоно.

правительствен шиндхэбэринэ буруушаһанаа мэдүүлхын тулада профсоюзна игэлэллүүдэй уралаар болохо байгаа юм. Олонхи предпринятууд, кинотеатрууд, магазинууд банкууд хаагдаа. Почто, телеграф, телефон гэхэ мэтын хэлхээ холбооний худалмэришад мүн лэ забастовко хэжэ байна. Улахоорондын телефонно хэлхээ холбоон сар зуура таһалданхай. Город соохи транспорт зогсоогдоо. Самолэдууд, поезнууд городуудай хоорондо абадаг автобуууд мунд байха байна.

АЖАМНДАРХА АРГА ЗӨӨРИГҮЙ БОЛОНХОЙ

ЛОНДОН, майн 17. (ТАСС). Англида оло мянган эрэгүй эхэнэрүүд тингэ гэгшгүй ехэ зоболонто байдалда ороод байна. Юндэд гэгшэ, тэдэнэр ажамирдарха арга зөөригүи боллод байна ха юм. Даншье өдөгүи бишхан пенсн абадаг, тингээд худалмэри олохо аргагүй болонхой. Саунтэндэ болонхон лейбористкануудай национальна конференцидэ хабаадагшад-эхэнэрүүд имэ байдалтай байһан тухайгаа хэлжэ үгөө.

носохнуудые уншадаг байгаа. Тэндэ гараһан сонсохол соо хүн дүш наһанһаа халиһан ёһонгүй гэжэ ходо хэлэгдэн бэ гэбэ.

Сагаан байшангай дэргэдэ болоһон дайн сэрэгые буруушаһан жагсаал

ВАШИНГТОН, майн 17. ТАСС-ай корреспондент В. Вандеченко нигэжэ дамжуулаа: «Бидэнэр Вьетнамад дайладалаа ошохогүйди,—гээд үсэгэлдэр Сагаан Байшангай дэргэдэ болоһон дайн сэрэгые буруушаһан митингдэ хабаадалсаһан 1200 хүн дээрэ-дээрһээ хашхаралданан байгаа.

Америкын эдир залуушуудта халдаха зуураа, Джеймс Бивел нигэжэ урлалба: «дайн сэрэгтэ хабаадалсаһан хүн тулада, Вьетнам ошохоһоо аргасгы. Бидэнэр дайн сэрэгтэ эсэргүүсэн тэмсэхэ, довтолхо ажал ябуулха ёһонтойби. Хэрбээ арад зоний зүгнөө дайн сэрэгые зогсоожо шадахагүй байгаа юм наань, ондоо хэн нимэ юмэ хэхэ гэшьебэ?»

ДАЛАЙ СОО ХАЯГДАА...

ХАНОИ, майн 17. (ТАСС). ДРВ-гэй эрье шадархи газар нотагуудые буудалгада хабаадалсаһан «Канберра» гэжэ американскэ крейсер Вьетнамай эрье шадархи томо бууцуудай номондо тулдага, хоёр дахин горитой эхээр гэмтэгдэн байгаа. Цөөн гэжэ провинциин арадай сэрэгэйхидэй плендэ абаһан «Канберра» гэжэ крейсерэй 20 наһатай американскэ

Хүн зоний оройдоо 7 хубын доторхи зөөри зөөшин 84 процент гартаа бариха байхадань, үлэгшнэй хубида юнцье хүртэхгүйн на ха юм гэжэ худалдаа найма худалмэришадэй тувологшье Уайз гэгшэ мэдүүлбэ. Тинхадэе национальна ашаг олзөөе унэгтэ эр хубаадаг болохо, сэрэгтэй гаргагшэе хэрэгтэ тувөө тэмсэ гүжэ урлалһан байгаа.

Конгын эхэнэрүүд (Бразавиль) гүрэн турьнөө байгуулалт эдэбхитэйгээр хабаадалсаһа. «Конгын эхэнэрүүдэй революцие Холбоо» гэжэ эмхидэ хамтараад байхалаа, тэдэнэр 1967 онийн а хэхэ үнгэрэхэ гэгшэ Национальна революционно худалмэришад партинын гаргаһан урлаа халуунаар дэмжэн дунгэлсөбэ. Зураг дэ Конгын эхэнэрүүд «хамсыгаа шамдаа ажаллаха» гэжэн социал суботнигто гараад байна. ТАСС-ай фотохроника

Арабуудай нэгэдэмэл республика хэмжээ абажа байна

КАИР, майн 17. (ТАСС). Израилин болон Араб оронудай хоорондох харилсаануудай түгшүүрлэтэй шагта болоод байһан тухай Египетдэй хэблэл газетэнүүд гол асуудал болгожэ бэшана. Хэрбээ «Сирийн орон нотагай аюула ороод байгаа юм наань», Арабуудай Нагадэмэл Республика Израилтай дай хэжэ орохоор хэзэньшье бэлэн байһан тухайгаа үсэгэлдэр мэдүүлбэ гэжэ «Аль-Ахрэм» гэгдэ газетэ мүнөөдэр бэшэнэ.

Урда Корейдэй үйлэ хэрэгүүд тушаа

ПИХЕНЬЯН, майн 17. (ТАСС). Майн 3-да болоһон президентын буналгада хабаадалсаһан Урда-Корейн арадай партинын удамарна Со Мин Хү гэгшэ үнгэрһэн нара соо хунгуушын кампаниин ябажа байха үедэ КНДР-ые бөөе даанхай гүрэн гэгшэ гэжэ мэдэрһөнэй түлөө гэмнэлтэ хэлэ байна,—гэжэ Хайтон Тхонсин г агентстводо Сеулһаа мэдээсэнэ.

РОДЕЗИТЭЙ ХУДАЛДАА НАЙМАА ХЭХЭБЭЭ ИРАН АРСАБА

ТЕГЕРАН, майн 17. (ТАСС). Родезитэй хоёр талын худалдаа наймаа хэхэлэе Иран хуулита ёһоор арсаба гэжэ мүнөөдэр «Кейхан Интернешнл» гэжэ газетэ мэдээсэнэ. Эндэ сонсохонхон мэдээсэлэй ёһоон, Иранай түбэй банк энэинэе хошо тус оройноо эд бараа асарха тухай зүбшөөл үгэхээ болхонь.

Майн 7-до түрмэдэ хаялһан Ман Хо «коммунисмтай тэмсэхэ шаа» хуули бэдһэнэй түлөө сүү шиндхэгдэхэ юм гэнэ. Тэрэ мүн Сеулэй түрмэдэ буужа байнхай.

Илалтаяа аршалан хамгаалхын тулада

ДАМАСК, майн 17. ТАСС-ай корреспондент Л. Медведево нигэжэ мэдээсэнэ: Сирийн сэрэгтэй командовани хадаа бүхы ээбсэгтэ хүснүүдые хэзэньшье дайналхы ёһоор балан болоод байха тухай захиралта гаргаба. Мүн тэрэнэ илалхы наяхан байгуулагданан арадай армийн составта оролсодог арадай сэрэгтэйхидэй отряднуудые бөөе эв-лэнхэй болохо зэргэтэй гэнэ. Арадай армийн зэргэдэ бэлдэхэ хэжэ байһан худалмэришад, таряшад, студентнууд алба хаагшадта гартань буу зэбсэг

Израилин хилэ дээрэ Израилин сэрэгтэй даирмал, правительство имэ хэмжээ абаха ушартай болобо.

Мүнөөдэр удын хойно турүү частинуудта захяа заабари үгэжэ, хилэ дээрхи оршон шонжалан уузын тулада, Сирийн премьер-министр Юсеф Зуэйин генералһаа штаб-бай начальник генерал Ахмед Сувейдани тэгшээр үдэшгэдэн ошобо.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ. ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ секретаря—66-76, 01; отдела: партийной жизни—60-91, сельское хозяйство—64-36, 03-86, пропаганда и агитация—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, 02; культуры и школ—60-21, писем и рабескьюров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63.

Илалтаяа аршалан хамгаалхын тулада

Дамаск, майн 17. ТАСС-ай корреспондент Л. Медведево нигэжэ мэдээсэнэ: Сирийн сэрэгтэй командовани хадаа бүхы ээбсэгтэ хүснүүдые хэзэньшье дайналхы ёһоор балан болоод байха тухай захиралта гаргаба. Мүн тэрэнэ илалхы наяхан байгуулагданан арадай армийн составта оролсодог арадай сэрэгтэйхидэй отряднуудые бөөе эв-лэнхэй болохо зэргэтэй гэнэ. Арадай армийн зэргэдэ бэлдэхэ хэжэ байһан худалмэришад, таряшад, студентнууд алба хаагшадта гартань буу зэбсэг

Илалтаяа аршалан хамгаалхын тулада

ДАМАСК, майн 17. ТАСС-ай корреспондент Л. Медведево нигэжэ мэдээсэнэ: Сирийн сэрэгтэй командовани хадаа бүхы ээбсэгтэ хүснүүдые хэзэньшье дайналхы ёһоор балан болоод байха тухай захиралта гаргаба. Мүн тэрэнэ илалхы наяхан байгуулагданан арадай армийн составта оролсодог арадай сэрэгтэйхидэй отряднуудые бөөе эв-лэнхэй болохо зэргэтэй гэнэ. Арадай армийн зэргэдэ бэлдэхэ хэжэ байһан худалмэришад, таряшад, студентнууд алба хаагшадта гартань буу зэбсэг

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ. ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ секретаря—66-76, 01; отдела: партийной жизни—60-91, сельское хозяйство—64-36, 03-86, пропаганда и агитация—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, 02; культуры и школ—60-21, писем и рабескьюров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63.